

Βουλή Των Ελλήνων
Βασίλειος – Νικόλαος Α. Υψηλάντης
Α' Κοσμήτορας
Πρόεδρος Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής
Βουλευτής Δωδεκανήσου – Νέα Δημοκρατία

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ. κ. Υπουργούς

1. Αγροτικής Ανάπτυξης και τροφίμων
2. Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
3. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: Η επιβίωση της επαγγελματικής αλιείας στην Κάλυμνο και στα Δωδεκάνησα και η ανάγκη άμεσης αντιμετώπισης των προβλημάτων της μέσης, παράκτιας και πελαγικής αλιείας

Αξιότιμοι κ.κ. Υπουργοί,

Η επαγγελματική αλιεία στα Δωδεκάνησα δεν αποτελεί απλώς έναν ακόμη κλάδο της νησιωτικής οικονομίας. Είναι δραστηριότητα άρρηκτα συνδεδεμένη με την ιστορία, την παραγωγική φυσιογνωμία και, κυρίως, με την ίδια τη δυνατότητα των κατοίκων πολλών νησιών μας να εξακολουθήσουν να ζουν και να εργάζονται στον τόπο τους.

Στην Κάλυμνο αλλά και στα υπόλοιπα νησιά της Δωδεκανήσου, η αλιεία στηρίζει οικογένειες, θέσεις εργασίας και επαγγέλματα που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με αυτήν, ενώ συμβάλλει στη διατήρηση παραγωγικής δραστηριότητας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Ιδιαίτερα για τα μικρά και ακριτικά νησιά, η επιβίωση της αλιείας συνδέεται άμεσα με την επιβίωση των ίδιων των τοπικών κοινωνιών. Κάθε επαγγελματίας που αναγκάζεται να εγκαταλείψει τη θάλασσα σημαίνει απώλεια εισοδήματος για μία οικογένεια, συρρίκνωση της τοπικής παραγωγής, λιγότερες θέσεις εργασίας και έναν ακόμη λόγο για έναν νέο άνθρωπο να αναζητήσει το μέλλον του μακριά από το νησί του.

Η διάσταση αυτή αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία σε μια περιοχή όπου η εποχικότητα του τουρισμού καθιστά αναγκαία τη διατήρηση και ενίσχυση παραγωγικών δραστηριοτήτων που δημιουργούν εισόδημα δώδεκα μήνες τον χρόνο.

Η προστασία της αλιείας αποτελεί, συνεπώς, στην πράξη πολιτική νησιωτικότητας, περιφερειακής ανάπτυξης και δημογραφικής συνοχής. Η Πολιτεία οφείλει να δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε ο επαγγελματίας αλιέας των Δωδεκανήσων να μπορεί να συνεχίσει να

εργάζεται με βιώσιμους όρους και η νέα γενιά να έχει λόγο να παραμείνει και να δραστηριοποιηθεί στα νησιά μας.

Η ανάγκη αυτή αναδεικνύεται με ιδιαίτερη ένταση στην Κάλυμνο, ένα από τα κατεχοχίν νησιά των ανθρώπων της θάλασσας.

Οι κινητοποιήσεις που ξεκίνησαν με την έναρξη της νέας αλιευτικής περιόδου την 1η Οκτωβρίου 2026 και η συμβολική κινητοποίηση στο λιμάνι της Καλύμνου στις 3 Οκτωβρίου καταδεικνύουν την έντονη ανησυχία σημαντικού μέρους του κλάδου για τη βιωσιμότητα της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Η Κυβέρνηση έχει ήδη αναγνωρίσει το πρόβλημα του αυξημένου ενεργειακού κόστους και έχει προχωρήσει σε μέτρα οικονομικής στήριξης. Στη συνάντηση της 30ής Σεπτεμβρίου 2026 μεταξύ της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και εκπροσώπων της αλιείας τέθηκε εκ νέου το ζήτημα του αλιευτικού πετρελαίου.

Σύμφωνα με τις δημόσιες δηλώσεις εκπροσώπων του κλάδου μετά τη συνάντηση, συζητήθηκε ενίσχυση ύψους 16 λεπτών ανά λίτρο για δύο μήνες και 12 λεπτών ανά λίτρο για άλλους δύο μήνες. Πρόκειται για ένα πρώτο βήμα αναγνώρισης της επιβάρυνσης που υφίσταται ο κλάδος.

Οι ίδιοι οι εκπρόσωποι των αλιέων, ωστόσο, υποστηρίζουν ότι η πραγματική αύξηση του κόστους είναι σημαντικά μεγαλύτερη και εκτιμούν τη μεσοσταθμική διαφορά της τιμής του πετρελαίου σε σχέση με το 2025 μεταξύ 65 και 85 λεπτών ανά λίτρο.

Είναι επομένως αναγκαίο να συνεχιστεί ο διάλογος και να διερευνηθεί κάθε δημοσιονομικά και ευρωπαϊκά επιτρεπτή δυνατότητα ώστε η στήριξη να προσεγγίσει ουσιαστικότερα την πραγματική επιβάρυνση που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες αλιείς.

Τα προβλήματα, όμως, δεν είναι ίδια για όλες τις μορφές επαγγελματικής αλιείας και πρέπει να εξεταστούν διακριτά.

A. ΜΕΣΗ ΑΛΙΕΙΑ

Οι επαγγελματίες της μέσης αλιείας θέτουν ως κυρίαρχο πρόβλημα το ιδιαίτερα αυξημένο λειτουργικό κόστος και πρωτίστως το κόστος του αλιευτικού πετρελαίου.

Στην επιβάρυνση αυτή προστίθενται το κόστος συντήρησης σκαφών και μηχανών, η προμήθεια και επισκευή αλιευτικών εργαλείων, οι ασφαλιστικές εισφορές, το κόστος εργασίας και οι λοιπές λειτουργικές δαπάνες.

Στα Δωδεκάνησα οι συνθήκες είναι ακόμη δυσμενέστερες λόγω των αποστάσεων, της νησιωτικότητας και του ακριτικού χαρακτήρα της περιοχής.

Η διατήρηση της μέσης αλιείας αφορά όχι μόνο τους ιδιοκτήτες των σκαφών, αλλά και τα πληρώματα, τις οικογένειές τους και ολόκληρη την τοπική παραγωγική αλυσίδα.

Κατόπιν αυτών

ερωτώνται οι Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

1. Προτίθεται η Κυβέρνηση να επανεξετάσει το ύψος της ενίσχυσης του αλιευτικού πετρελαίου, λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική αύξηση του κόστους και τα

οικονομικά στοιχεία που έχουν θέσει υπόψη της οι εκπρόσωποι των επαγγελματιών αλιέων;

2. Υπάρχει δυνατότητα εξεύρεσης πρόσθετου δημοσιονομικού χώρου, ώστε η τελική ενίσχυση να προσεγγίσει ουσιαστικότερα την πραγματική επιβάρυνση που υφίσταται ο κλάδος;
3. Εξετάζεται η παράταση της σχετικής στήριξης για όσο χρονικό διάστημα οι αυξημένες τιμές των καυσίμων εξακολουθούν να επιβαρύνουν δυσανάλογα τις αλιευτικές επιχειρήσεις;
4. Προτίθεται η Κυβέρνηση να εξετάσει πρόσθετη ή διαφοροποιημένη ενίσχυση για τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη που έχουν έδρα και δραστηριοποιούνται σε νησιωτικές και ακριτικές περιοχές;
5. Ποια εθνικά και ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία μπορούν να αξιοποιηθούν για τον ενεργειακό εκσυγχρονισμό των αλιευτικών σκαφών και τη μόνιμη μείωση της κατανάλωσης καυσίμων;

B. ΑΛΙΕΙΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΕΛΑΓΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Ιδιαίτερες είναι οι συνθήκες για τους επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στην αλιεία μεγάλων πελαγικών ειδών.

Η συγκεκριμένη δραστηριότητα προϋποθέτει μεγάλες αποστάσεις, αυξημένη κατανάλωση καυσίμων και συχνά πολυήμερη παραμονή στη θάλασσα.

Εκπρόσωποι του κλάδου στην Κάλυμνο επισημαίνουν ότι το σημερινό λειτουργικό κόστος περιορίζει πλέον σημαντικά τη δυνατότητα πολυήμερης δραστηριοποίησης των σκαφών και θέτει σοβαρά ζητήματα οικονομικής βιωσιμότητας.

Η συγκεκριμένη κατηγορία δεν μπορεί πάντοτε να αντιμετωπίζεται αποκλειστικά με οριζόντια μέτρα, καθώς τα χαρακτηριστικά της δραστηριότητάς της συνεπάγονται σημαντικά διαφορετικές ανάγκες.

Κατόπιν αυτών ερωτάται

ο κ. Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

6. Προτίθεται το Υπουργείο να εξετάσει ειδικά μέτρα στήριξης για τα σκάφη αλιείας μεγάλων πελαγικών ειδών, λαμβάνοντας υπόψη τις μεγαλύτερες αποστάσεις, την αυξημένη κατανάλωση καυσίμων και την πολυήμερη παραμονή τους στη θάλασσα;
7. Ποια εθνικά ή ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία μπορούν να αξιοποιηθούν ειδικά για τη συγκεκριμένη κατηγορία αλιευτικών επιχειρήσεων και ποιες σχετικές δράσεις σχεδιάζεται να ενεργοποιηθούν;

Γ. ΜΙΚΡΗ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΑΛΙΕΙΑ

Διαφορετικά και εξίσου σοβαρά είναι τα προβλήματα των επαγγελματιών της μικρής παράκτιας αλιείας, μιας δραστηριότητας που έχει ιδιαίτερη κοινωνική και οικονομική σημασία για τα μικρά νησιά των Δωδεκανήσων.

Οι παράκτιοι αλιείς της Καλύμνου επισημαίνουν τη μείωση των αλιευτικών αποθεμάτων, την εξάπλωση ξενικών ειδών και ιδιαίτερα του λαγοκέφαλου, καθώς και τις ζημιές που προκαλούνται στα εργαλεία τους από θαλάσσια θηλαστικά.

Ειδικά η εξάπλωση του λαγοκέφαλου έχει δημιουργήσει σοβαρές πιέσεις στο θαλάσσιο οικοσύστημα και στην οικονομική δραστηριότητα των αλιέων του Νοτίου Αιγαίου.

Έχει ήδη ανακοινωθεί πρόγραμμα οικονομικού κινήτρου για την αλίευση και παράδοσή του. Είναι κρίσιμο το πρόγραμμα να περάσει άμεσα από τον σχεδιασμό στην πρακτική εφαρμογή και να καταστεί πραγματικά προσβάσιμο στους αλιείς της Καλύμνου και των υπόλοιπων Δωδεκανήσων. Οι παράκτιοι αλιείς θέτουν επίσης ζητήματα που αφορούν την ερασιτεχνική αλιεία και ιδιαίτερα την παράνομη εμπορία αλιευμάτων, η οποία, όπου διαπιστώνεται, δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού εις βάρος των νόμιμων επαγγελματιών.

Παράλληλα, οι νέες ψηφιακές και διοικητικές υποχρεώσεις που απορρέουν από το ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο ελέγχου της αλιείας πρέπει να συνοδεύονται από επαρκή ενημέρωση και ουσιαστική τεχνική υποστήριξη.

Κατόπιν αυτών ερωτάται

ο κ. Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

8. Πότε προβλέπεται να ολοκληρωθεί το πιλοτικό πρόγραμμα σε Κρήτη και Νότιο Αιγαίο για τους λαγοκέφαλους;
9. Προτίθεται το Υπουργείο να θεσπίσει ή να ενισχύσει σταθερό και λειτουργικό μηχανισμό αποζημίωσης για τις αποδεδειγμένες ζημιές που προκαλούνται στα αλιευτικά εργαλεία από θαλάσσια θηλαστικά και άλλα προστατευόμενα είδη;
10. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει για τον αποτελεσματικότερο έλεγχο της ερασιτεχνικής αλιείας και ιδιαίτερα για την αντιμετώπιση της παράνομης εμπορίας αλιευμάτων;
11. Με ποιον τρόπο θα υποστηριχθούν τεχνικά και διοικητικά οι επαγγελματίες της μικρής παράκτιας αλιείας στην εφαρμογή των νέων ψηφιακών και διοικητικών υποχρεώσεων;
12. Προτίθεται το Υπουργείο να εξετάσει ειδικό πλαίσιο στήριξης της μικρής παράκτιας αλιείας στα μικρά και ακριτικά νησιά, προσαρμοσμένο στις ιδιαίτερες οικονομικές και γεωγραφικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτά;

Δ. ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΑΛΙΕΩΝ ΣΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΙΓΑΙΟ

Ιδιαίτερα σοβαρό ζήτημα, το οποίο αφορά οριζόντια τους επαγγελματίες αλιείς της Καλύμνου και των ακριτικών Δωδεκανήσων, αποτελούν οι επανειλημμένες αναφορές για δραστηριοποίηση τουρκικών αλιευτικών σκαφών σε θαλάσσιες περιοχές του Ανατολικού και Νότιου Αιγαίου.

Το ζήτημα αφορά την προστασία των αλιευτικών πόρων, την αντιμετώπιση κάθε παράνομης αλιευτικής δραστηριότητας και, πρωτίστως, την ασφάλεια των Ελλήνων επαγγελματιών αλιέων κατά την καθημερινή άσκηση του επαγγέλματός τους.

Οι αλιείς των ακριτικών μας νησιών πρέπει να αισθάνονται ότι η Πολιτεία βρίσκεται έμπρακτα δίπλα τους και ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν την αναγκαία παρουσία και επιχειρησιακή δυνατότητα για την προστασία τους.

Η καθημερινή παρουσία των Ελλήνων αλιέων στις θάλασσες της Καλύμνου, της Κω, της Λέρου, του Αγαθονησίου, του Φαρμακονησίου και των υπόλοιπων ακριτικών νησιών είναι αναπόσπαστο στοιχείο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής του Ανατολικού Αιγαίου.

Κατόπιν αυτών ερωτάται ,

ο κ. Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

13. Ποια είναι η εικόνα που διαθέτουν οι αρμόδιες Λιμενικές Αρχές για περιστατικά παράνομης αλιευτικής δραστηριότητας από τουρκικά αλιευτικά σκάφη στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή των Δωδεκανήσων και ιδιαίτερα στις περιοχές Καλύμνου, Κω, Λέρου, Αγαθονησίου και Φαρμακονησίου κατά τα τελευταία δύο έτη;
14. Ποιες ενέργειες πραγματοποιούνται από το Λιμενικό Σώμα για την πρόληψη και αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών και για την προστασία των Ελλήνων επαγγελματιών αλιέων κατά την άσκηση της δραστηριότητάς τους;
15. Προβλέπεται ενίσχυση της παρουσίας και της επιτήρησης του Λιμενικού Σώματος στα αλιευτικά πεδία των ακριτικών Δωδεκανήσων, ιδιαίτερα στις περιοχές όπου καταγράφονται συχνότερα σχετικά περιστατικά;
16. Υπάρχει ειδικός επιχειρησιακός σχεδιασμός ώστε οι Έλληνες αλιείς να μπορούν να αναφέρουν άμεσα σχετικά περιστατικά και να εξασφαλίζεται ταχεία ανταπόκριση των αρμόδιων αρχών;

Ερωτώνται από κοινού οι κ.κ. Υπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

17. Ποιες συντονισμένες πρωτοβουλίες προτίθενται να αναλάβουν για την αντιμετώπιση της παράνομης αλιευτικής δραστηριότητας από σκάφη τρίτων χωρών, την προστασία των αλιευτικών αποθεμάτων του Ανατολικού Αιγαίου και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης και ασφαλούς επαγγελματικής δραστηριότητας των Ελλήνων αλιέων;

Η κινητοποίηση των αλιέων της Καλύμνου πρέπει να αποτελέσει αφορμή για συνέχιση του ουσιαστικού διαλόγου και για συγκεκριμένες λύσεις.

Η μέση αλιεία, η αλιεία μεγάλων πελαγικών ειδών και η μικρή παράκτια αλιεία έχουν διαφορετικές ανάγκες, αλλά ένα κοινό και απολύτως εύλογο ζητούμενο, να μπορούν οι άνθρωποι της θάλασσας να συνεχίσουν να εργάζονται και να ζουν με αξιοπρέπεια στα νησιά τους. Για τα Δωδεκάνησα η επιβίωση της αλιείας είναι κάτι περισσότερο από ένα κλαδικό οικονομικό ζήτημα. Είναι ζήτημα παραγωγικής ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής, δημογραφικής ανθεκτικότητας και ουσιαστικής εφαρμογής της νησιωτικότητας.

Η στήριξη του αλιέα σημαίνει στήριξη της οικογένειας που παραμένει στο νησί, της τοπικής οικονομίας που λειτουργεί δώδεκα μήνες τον χρόνο και, τελικά, της ίδιας της ζωής στα μικρά και ακριτικά νησιά της Δωδεκανήσου.

Αθήνα, 5 Οκτωβρίου 2026

Ο ερωτών Βουλευτής

Βασίλειος Νικόλαος Α. Υψηλάντης
Βουλευτής Δωδεκανήσου